

Het Schrijvertje

IVN Roermond e.o.

Lente 2019

Jaargang 29, nummer 2

Van de redactie

Door Frans Hendriks

Medio vorig jaar zijn er door het landelijke IVN enkele wijzigingen aangebracht in de "huisstijl" van onze vereniging. Daarop heeft Editoo, het printbedrijf, in samenspraak met het IVN besloten de mogelijkheden in de vormgeving van de bladen van de vereniging aan te passen.

Wij, IVN Roermond e.o., hebben daarmee gewacht tot het nummer dat u nu in uw handen heeft. In de vormgeving zijn wij niet vrij. Zo ziet u een gewijzigde voorpagina, een ander lettertype, een vastliggende verschijningsvorm van het colofon op pagina drie en meer kleinere zaken die u waarschijnlijk niet op zullen vallen. Het was even wennen voor ons. We waren best trots op het door ons gebruikte strakke lettertype en vormgeving. Dit hebben we nu los moeten laten.

Wij hopen dat het blad zoals dat nu voor u ligt toch uw goedkeuring kan krijgen. We hebben in ieder geval geprobeerd er weer iets moois en leesbaars van te maken.

Er is weer aandacht voor zaken specifiek van onze afdeling zoals het artikel van Sjoerd van der Schuit over de

Speurneuzen, No Limits. Leo Koster laat zijn licht schijnen over wat Natura 2000 voor de Meinweg betekent. Er is aandacht voor een verschenen boek van één van onze trouwe columnisten, Huug Stam, voor de nieuwe natuurgidsencursus en voor andere thema's die u als lid van onze vereniging of een anderszins geïnteresseerde zullen kunnen boeien.

Lees het, want er staan in deze editie ook zaken die te maken hebben met ons 50 jarig jubileum, ons feestjaar. Laat u enthousiast maken.

U weet van eerder dat de foto's waarbij geen naam in het onderschrift geplaatst is, van één van de redactieleden zijn of een inzending uit onze eigen gelederen voor de Groene Camera Trofee.

Het volgende nummer dat u in de bus krijgt is een speciaal jubileumnummer. Daar verklappen we nog niets over. Het zal medio mei verschijnen.

De volgende reguliere editie wordt het zomernummer. Daarvoor hebben we een datum van **uiterste inzending van kopij vastgesteld op 30 mei**. U denkt hieraan?

Mededelingen van het bestuur

In februari heeft u als lid van onze IVN-afdeling bericht gehad over zaken die het bestuur betreffen. Momenteel bestaat het bestuur uit drie personen te weten Astrid Jannissen, Liesbeth van Bree en aftredend lid Marjan Straver. De twee eerstgenoemden zorgen samen met een drietal anderen t.w. Piet Heijnen, Joost Geraets en Frans Hendriks voor de dagelijkse gang van zaken. Daarnaast zal Lily Welters als gewoon lid vooralsnog de zaken blijven doen die ze als penningmeester deed. Piet, Joost en Frans ondersteunen tijdelijk en zullen niet tot een nieuw te vormen bestuur toetreden.

René Horsten is gevraagd om te kijken naar de toekomst en aan openstaande functies in ons bestuur namen te verbinden. Dit loopt.

Het scenario voor het komende halve jaar is afhankelijk van de snelheid waarmee personen gevonden worden om het bestuur aan te vullen. Het staat iedereen vrij om namen te noemen en deze in een te organiseren Algemene Ledenvergadering (ALV) voor te dragen.

Grijp deze kans en vul het nieuwe bestuur aan. Er zijn volop mogelijkheden om met een bestuurstaak de activiteiten van onze leden en werkgroepen te ondersteunen in het nieuw te vormen team waar Astrid en Liesbeth deel van uitmaken. Een leuk uitdaging waarvan de taakverdeling en inhoud zelf gestalte gegeven kan worden. Mooi toch?

Nieuwe bestuursleden kunnen voorgedragen worden door

vijf leden tezamen of door het bestuur en dat vijf dagen vóór aanvang van de ALV. Een nieuwe voorzitter wordt benoemd door de ALV.

Kansen om u te ontplooien? Die zijn er binnen onze club ruimschoots. Onze werkgroepen en activiteiten krijgen complimenten van anderen. Ons werk wordt gezien, getuige ook de aanwas van weer zestien nieuwe leden plus drie gezinsleden vanaf één januari tot nu, 20 maart. Negentien dus. Een mooi resultaat en een bevestiging van wat leden van IVN Roermond e.o. uitdragen. Ondersteunen hen door voorwaarden te scheppen op bestuursniveau en samen met hen nieuwe plannen te ontwikkelen.

Wij kunnen ons voorstellen dat u bij het lezen van bovenstaande ook behoefte heeft om de statuten van onze vereniging te lezen. Dat kan. Stuur een mail aan bestuur@ivnroermond.nl, dan krijgt u deze toegestuurd. U kunt via dit mailadres natuurlijk ook al uw evt. andere vragen kwijt.

Intussen gaat alles gewoon door. De werkgroepen zijn met hun activiteiten bezig en trekt ons interessante jaarprogramma ruim publiek. En....., dit is ons jubileumjaar! Vijftig jaar, een reden voor feest. Lees er in Het Schrijvertje over en doe mee met de feestdag op 26 mei en andere activiteiten.

Hartelijke groet,
het bestuur en de tijdelijke ondersteuners

Voorwoord

Door Marjan Straver

Het eerste nummer 2019 van het Schrijvertje ligt voor u. Alweer een schitterend verzorgde uitgave. Alle lof voor onze redactie en voor de mensen die kopij aanleveren!

Ons jubileumjaar, dat kan u toch niet ontgaan zijn. Een bijzonder jaar in allerlei opzichten. En, daar horen natuurlijk veel dankwoorden bij en die zullen zeker volgen tijdens onze jubileum dag op 26 mei. Al aangemeld? Kan via onze site, gauw doen dus.

Onze IVN afdeling Roermond e.o. 50 jaar! Je kunt het je toch nauwelijks voorstellen. En, ook nog van een bloeiende en groeiende afdeling, bruisend van activiteiten. Dit kan echt alleen maar door de gedreven inzet van de vele vrijwilligers, werkgroepen en commissies. Zij hebben het mogelijk gemaakt, en maken het nog steeds mogelijk, dat onze afdeling behoorlijk ernstig mooi en sterk 'op de kaart staat'.
Genieten van en leren over en met de natuur, inclusief de zorg voor een duurzame leefomgeving is onze missie. Echter, het realiseren van de missie is mensenwerk. En wat is mooier dan te zien en te voelen hoeveel van onze leden zich hiervoor met hart en ziel inspinnen.

Ik zal binnenkort de voorzittershamer overdragen. Aan wie is op dit moment nog niet bekend, zodra daar duidelijkheid over is zult u uiteraard op de hoogte worden gebracht. Gelukkig staat dit het reilen en zeilen van onze afdeling niet in de weg.

Geniet allen van de lente en van ons jubileumjaar.

Uitnodiging jubileumdag

Het 50-jarige IVN Roermond e.o. viert zondag 26 mei 2019 haar jubileum en nodigt u uit om hieraan deel te nemen.

Het IVN Roermond e.o. organiseert deze dag een wandeling in "Natuurgebied Stadsweide" in Roermond met aansluitend een lunch bij restaurant "Geweun Meneerkes".

De wandeling wordt verzorgd door onze eigen gidsen.

Door uw aanwezigheid zal ons jubileum extra kleur krijgen.

Datum: 26 mei 2019
Aanvang wandeling: 10.00 uur
Aanvang lunch: 12.00 uur
Locatie: "Geweun Meneerkes",
Mijnheerkens 1 6041 AT Roermond

Na de lunch vinden er voor de kinderen activiteiten plaats.

I.v.m. de organisatie verzoeken wij vriendelijk om uw naam, het aantal kinderen en de activiteit waaraan u wilt deelnemen door te geven via onderstaand e-mailadres of telefoonnummer vóór 1 mei 2019.

1. de wandeling, 2. de lunch of 3. de wandeling en de lunch.

E-mail: 50jaar@ivnroermond.nl

Telefoon: 0475-464504 (Lily Welters)

We hopen u te mogen begroeten op onze jubileumdag.

Met vriendelijke groet,
Bestuur IVN Roermond e.o.

Colofon

Nummer 115, maart 2019

Voorpagina: grote bonte spechten

Foto: Peter Keijzer

Redactie:

Frans Hendrikx, Laur Lennards,
Frank Heinen, Marieke Michels

Vormgeving:

Frans Hendrikx, Marieke Michels

Email:

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Print: Editoo B.V. - www.editoo.nl

Website: www.ivnroermond.nl

Ledenadministratie: ledenadministratie@ivnroermond.nl

Bankrekening:

NL18RABO 0135 8373 67

Inhoudsopgave

- 2 - Van de redactie
- Mededelingen bestuur
- 3 - Voorwoord
- Uitnodiging jubileumdag
- Colofon
- 4 - Natuurdenken (column)
- Fotowedstrijd voor kinderen
- 5 - No limits
- 8 - Natura 2000-plan
- 10 - Activiteitenkalenders
- 12 - De Heikrekel
- 13 - Bijenhôtels
- 14 - Groene Camera Trofee
- 15 - Natuurgidsenopleiding
- 16 - Waterschapsdagen
- 17 - Opschoonactie Maas
- Midzomerwandeling
- 18 - Slootjesdag
- 19 - Mijn mussen (column)
- Onze sponsors vindt u op de pagina's 7, 9, 16, 18 en 20

Meer informatie over onze jarige afdeling en haar activiteiten kunt u geactualiseerd vinden op onze website www.ivnroermond.nl

Natuurdenken

Column Pieter Brouwer

Dit keer was niet ik het die nadacht over de natuur, maar de kinderen op school.

Op de school van mijn zoontje (Montessori Basisschool Roermond) ben ik onder andere actief als leesouder. Enkele weken geleden lasen we een korte tekst over vleermuizen; dat het zoogdieren zijn en dat ze echolocatie gebruiken. Ik besprak de tekst met de kinderen en kon het niet laten met hen over vleermuizen te praten: hebben jullie ze zelf wel eens gezien? Vind je ze eng? Ik vertelde dat mijn moeder (de oma van hun klasgenootje) vleermuisdeskundige was in Doetinchem. Ze reageerden enthousiast. Eén meisje vroeg of ze niet eens naar school wilde komen met echte vleermuizen. Ik zei dat dat niet ging, maar ik kreeg wel een idee.

Twee weken later stond ik dus voor de klas met een tas vol geheimzinnige objecten. Aangezien ze net het thema 'gewervelden en ongewervelden' in de klas hadden gehad, vroeg ik eerst of ze wisten bij welke groep de vleermuis hoorde en bij welke klasse dan. Ze hadden goed opgelet en

konden zelfs vertellen waarom het een zoogdier was.

Ik liet een gedroogde vleermuis zien, een laatvlieger met gespreide vleugels waarbij goed de botjes in de vleugels te zien waren, én een laatvlieger op sterk water, waarbij de donzige vacht goed uitkwam. De meeste kinderen vonden vooral dat laatste fascinerend en schattig: best een schattig diertje.

Ik vroeg de kinderen naar hun ervaring met en kennis van vleermuizen, liet hun foto's van een hoefijzerneus, een vampiervleermuis, vliegende hond en enkele algemenere Nederlandse soorten zien (dwergvleermuis, laatvlieger, grootoorvleermuis en watervleermuis) en vertelde daar wat bij over leefgebied, jagen en het leven van de vleermuis. Ik liet ook poepjes zien, een dood babyvleermuisje en ik toonde het gebruik van een batdetector* met behulp van een bos sleutels (op de smartphone liet ik wat echte vleermuisgeluiden horen). Ten slotte ging ik nog in op vleermuizen in en rond huis en wat je kon doen als je er zelf een vond (vooral niet zelf aanzitten).

Het was duidelijk dat de kinderen het een leuke afwisseling vonden van hun normale bezigheden, maar ik hoop natuurlijk vooral dat ze nu met een andere blik naar deze vaak zo onterecht gevreesde wezentjes kijken. En – wie weet – lichten zij zelf hun ouders in over hoe ze vleermuizen kunnen helpen, bijvoorbeeld door een vleermuis-kast te bouwen en op te hangen (aan de hand van de door mij meegegeven bouwplannen met instructie).

*) Een apparaatje om het geluid van vleermuizen hoorbaar te maken (hiermee kan o.a. de vleermuissoort worden bepaald).

Foto: Gilles San Martin, Namur, België – Pipistrellus pipistrellus Uploaded by Jacopo Werther, CC BY-SA 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=24611535>

Jubileum-fotowedstrijd voor kinderen

Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van IVN Roermond e.o. heeft de jubileumcommissie besloten om een fotowedstrijd voor kinderen en kleinkinderen van onze leden uit te schrijven. Een wedstrijd voor de kinderen zelf. De foto's zullen worden beoordeeld door een deskundige jury en de inzenders van de beste drie foto's zullen een prijsje ontvangen.

Thema: "Buiten spelen in de natuur"

Voor wie: Kinderen tot en met 16 jaar.

Aantal foto's: Maximaal 2 (verschillende) foto's per kind. Deze moeten uiteraard te maken hebben met het thema.

Eisen: De foto moet als jpg- of jpeg-bestand worden aangeleverd en moet een niet al te klein formaat hebben zodat we hem eventueel ook op de website of in Het Schrijvertje kunnen publiceren. Hoe meer pixels hoe liever!

Inzenden: De foto's moeten via email worden gestuurd naar fotowedstrijd@ivnroermond.nl onder vermelding van naam en leeftijd van het kind, naam van de trotse ouders of grootouders, de plaats waar de foto is gemaakt plus evt. opmerkingen. De uiterste inzenddatum is 1 september 2019.

Winnaars:

De winnaars zullen worden bekendgemaakt tijdens de IVN-jeugdtocht op 13 oktober vanuit Venhof, Herkenbosch (zie ons jaarprogramma) en in het winternummer van Het Schrijvertje, dat rond de kerstdagen van 2019 uitkomt.

Over de uitslag van de wedstrijd kan niet worden gecorrespondeerd.

No limits

Door Sjoerd van der Schuit

2019 viert IVN-Roermond e.o. haar 50-jarig jubileum. Van die 50 jaar staat IVN-Roermond tenminste de laatste 12 jaar in de schijnwerpers als het gaat om activiteiten voor mensen met een beperking. Dit artikel gaat in op een stukje geschiedenis hiervan, maar kijkt ook vooruit naar de komende jaren.

Speurneuzen

In 2007 is gestart met een natuurscursus voor mensen met een verstandelijke beperking. De feitelijke geboorte van de Speurneuzen. Vrijwel alle cursisten bleven na de cursus lid van het IVN en komen 8 keer per jaar op de zaterdagmiddag bij elkaar om te genieten van de natuur. Natuurlijk was er verloop maar ook kwamen er steeds weer nieuwe leden bij en ik schat dat we gemiddeld 10 tot 12 leden hebben gehad.

Speurneus zijn, werd voor de 'jongens' een vaste dag in de maand, waar ze naar uitkijken. "Jammer, dan die dag maar geen voetbal, we gaan naar de Speurneuzen." De groep varieert in leeftijd van 30 tot 80 en ze zijn allemaal licht verstandelijk beperkt. En vergis je niet, je kunt ze op straat of bij de super tegenkomen en ze vallen je niet op. Toch kan het grootste deel niet lezen en schrijven en is ieder van hen op zijn manier speciaal.

Dat vraagt van de gidsen dus wel extra vaardigheden. – Daarom is er bij de start ook een cursus special-gids gegeven. In 2017 is die herhaald en aangepast aan de wensen van het Cursushuis IVN. De opleiding is inmiddels landelijk gecertificeerd. Van de special-gidsen zijn er dan ook 8 vaste gids die steeds in teams van minimaal 2 gidsen de Speurneuzen begeleiden.

Is dat nou leuk, vragen mensen mij soms. Ik vertel dan vaak het verhaal van Frans (gefingerde naam). Frans is sterk autistisch. Hij kan niet schrijven en lezen en zegt ook vrijwel niets. Als je hem wat wilt vragen moet je het geduld hebben om eerst contact te zoeken. En als je dat

hebt, krijg je een soort gemompel als antwoord waaruit je moet zien op te maken wat hij wil. Van zijn persoonlijke begeleider hoor ik dat Frans vaak tot 12 uur in bed ligt. Behalve die 2e zaterdag in de maand als het Speurneuzen is. Dan staat hij al om 8 uur naast zijn bed. Ik herinner me een keer dat we gingen wandelen. Het was prachtig zonnig weer en na de koffie, die Frans meestal overslaat, stelden we voor om te gaan lopen. Frans gezicht straalde meteen en handenwrijvend stond hij meteen op. Zo'n moment alleen, geeft mij als gids weer de energie om er weer maanden tegen te kunnen!

Blinden en slechtzienden

Naast de Speurneuzen organiseert IVN Roermond Sinds 2017 een voorjaars- en herfstwandeling voor blinden en slechtzienden. De eerste keer 3 gidsen voor 2 personen maar de laatste keer hadden we 3 IVN-gidsen en 2 IVN--begeleiders nodig om de groep van 18 man met 2 honden te begeleiden. Sommige deelnemers kwamen zelfs vanuit Maastricht en Den Bosch om in de Meinweg mee te kunnen lopen bij deze wandeling. IVN-Roermond e.o. heeft in de afgelopen jaren een netwerk opgebouwd en de goede recensies gaan razendsnel van mond tot mond.

Voor de gidsen is het een heerlijk uitdaging om met deze speciale groep om te gaan. Geen lange verhalen maar een prettige open sfeer waarin we alle zintuigen uitdagen. Heeft u wel eens het verschil gevoeld tussen een verdord en een vers eikenblad? Of op de geur van een plant je weg gezocht? Het is "Genieten", ja: met een hoofdletter G, om met deze speciale groep door de natuur te mogen lopen.

Zo liepen we met een groep van circa 9 personen en één hond op een druilerige zondag door het Leudal. We hadden eerst bij het museum even geschild, maar de weergoden waren met ons. Klokslag 2 uur was het droog en gewapend met een paraplu gingen we op pad. De beek en de bever waren dit keer het thema en op het eind konden de blinden ook een opgezette bever voelen. Dat is sowieso

voor blinden heel belangrijk. Na afloop zei een van de blinden dat ze deze ronde vrijwel iedere maand loopt, maar dat deze wandeling nooit meer hetzelfde zal zijn. Ze heeft zoveel meer 'gezien'. Een groter compliment konden we niet krijgen.

Andere activiteiten

Maar er is meer waardoor IVN Roermond e.o. op dit gebied in de schijnwerpers staat. Wat te denken van het rolstoelpad in het Leudal waar dit jubileumjaar ook de uitbreiding door de kloostertuin van St. Elisabeth gerealiseerd wordt. Een prachtig samenwerkingsproject van enkele leden van IVN-Roermond met Groen Hart Leudal, Staatsbosbeheer en anderen. En ook zijn er leden van IVN-Roermond die regelmatig met demente bejaarden wandelen of een rolstoelwandeling organiseren. Dit zijn allemaal prachtige initiatieven en in de wintereditie van het schijvertje lees ik dat er ook excursies worden verzorgd voor moeilijke jongeren uit de Donderberg.

Ook landelijk staan deze activiteiten onder de term Natuur & Gezondheid hoog op de agenda. Zo organiseren sommige afdelingen in dit kader speciale activiteiten met prachtige titels zoals:

Grijs, groen en gelukkig.

Met het programma Grijs, Groen & Gelukkig wil het IVN ouderen in Nederland een gelukkige oude dag bezorgen door hen de positieve effecten van de natuur te laten ervaren. De gemiddelde leeftijd stijgt en deze groep verdient dan ook onze aandacht.

Biowalking

IVN-Biowalking is wandelen in de natuur voor mensen met een chronische ziekte of beperking, onder begeleiding van een IVN-Natuurgids en een medisch professional. Er zijn inmiddels door allerlei organisaties veel activiteiten ontwikkeld op het raakvlak van natuur en gezondheid. Wat Biowalking echt uniek maakt is de combinatie van natuurbeleving en patiëntenzorg.

De toekomst

Als je dit zo allemaal op een rijtje ziet dan mogen we met recht trots zijn op onze inspanningen voor deze doelgroepen. De Speurneuzen hebben inmiddels een vaste plek en ook de voorjaars- en herfstwandeling voor blinden en slechtzienden staat ook voor 2019 weer op het programma. Ik zou het toejuichen als ook de andere activiteiten in

dit kader een plekje zouden kunnen krijgen op de activiteitenkalender. Zonder twijfel staan er nog veel meer mooie creatieve initiatieven op springen bij de IVN-ers van Roermond e.o. Wil je eens lezen wat er zoal gebeurt of ken je activiteiten die hier niet zijn opgesomd? Geef dat dan door.

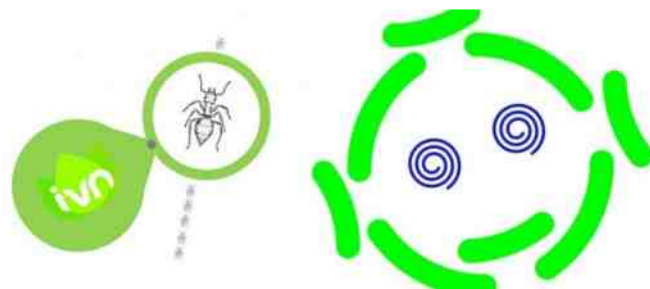
Op Ons.IVN heb ik na de Cursus special-gids een groep gemaakt waarin veel informatie is te vinden over deze onderwerpen en niet alleen uit Limburg. Ik zet jouw informatie daar graag bij. Kijk maar eens op <https://ons.ivn.nl/#/groepen/nolimits/> De naam Nolimits zegt het al. Om de mensen van de natuur te laten genieten zijn er geen beperkingen.

Ik lees in Het Schijvertje de discussie om in de komende jaren meer excursieaanvragen te krijgen en de actie 'op zoek naar elfjes' is mede daarop gericht. Dit zijn prima activiteiten om de vraag naar excursies te vergroten en die zullen ook zeker tot een grotere vraag leiden. Reclame werkt immers en met een enthousiaste gidsenploeg gaat dat vanzelf lopen.

De door mij beschreven activiteiten zijn meer aanbodgericht en kunnen prima hand in hand gaan met een uitbreiding van de vraag.

De activiteiten onder Natuur & Gezondheid lenen zich beter voor een aanbodgerichte aanpak. Dat vraagt extra aandacht bij de opstart. Je zult eerst contact moeten zien te leggen met de instanties die deze doelgroep vertegenwoordigen of direct contact met ze hebben. Denk maar aan de Oogvereniging of zorgorganisaties. Verwacht ook niet dat het meteen bij de eerste keer storm zal lopen. Maar als het gaat lopen is het volop genieten. Genieten voor de deelnemers en ook genieten voor gidsen. Want mocht u nog niet overtuigd zijn:

Een beperking is geen beperking om van de natuur te genieten.

Logo's Speurneuzen en No limits

DE BUSJOP

eten en genieten

Reserveer via info@debusjop.nl of 0475-491139
Vraag naar de voorwaarden

HIGH FIVE

Naast het welbekende High Tea concept bieden wij nog vier extra varianten aan: High Beer, High Wine, High Kids en High Bob. Voor ieder wat wils en daarom kan deze High Five per gezelschap gecombineerd genuttigd worden.

LIMO Bob SERVICE

Een avond als een echte VIP behandeld worden? Dat kan!

Laat u gratis ophalen en thuisbrengen door onze LimoBob Service.

**Een fijn vast gegeven:
ledere zondag**

(zonnig, drillerig... ongeacht het weer)

**live muziek
vanaf 14.00 uur!**

Verwenbon

Met onze Verwenbon zit u altijd goed!
Het culinaire genotje waar u uw familie, vrienden, collega's en zakenrelaties echt blij mee maakt!

WEPA Nederland B.V.

Boutestraat 125 - 6071 JR Swalmen
Postbus 9013 - 6070 AA Swalmen

Telefoon 088-0183000

info@wepa.nl
www.wepa.nl

(WEPA Nederland B.V. voorheen Van Houtum B.V.)

Foto Rooijmans

www.fotorooijmans.nl

Markt 10 - 6021CD - Budel
tel. 0495-494890
h.rooijmans1@chello.nl

"Met 35 jaar ervaring in fotografie kunnen wij uiteraard een schat aan informatie en adviezen verstrekken, waardoor goede resultaten meteen haalbaar zijn."

Al jaren zijn wij het adres voor Swarovski verrekijkers, spottingscopes en toebehoren.

Met gedegen advies en eindeloos geduld staan we u terzijde in uw keuze voor het juiste Swarovski produkt.

Een produkt dat beschouwd mag worden als de "Rolls Royce" onder de optiek. De "Swarovision" bijvoorbeeld wordt op 140 punten op kwaliteit gecontroleerd. Daardoor ontstaat een produkt waarop met een gerust hart 10 jaar garantie wordt gegeven.

SWAROVSKI OPTIK DIGISCOPING

Dankzij de DCB II, TLS-APO en iPhone adapter gaat de fascinerende wereld van SUPER-TELE-FOTOGRAFIE voor u open.

Met gemak haalt u het moeizaam te benaderen dier 40...50...60 maal dichterbij. Vogels en wild fotograferen was nog nooit zo gemakkelijk!

SWAROVSKI OPTIK

Het assortiment van Swarovski omvat meer dan 30 kijkers en telescopen.

Natura 2000-plan.....

Door Leo Koster

Op 28 november 2018 was in één van de geweldige kelders van Kasteel Daelenbroeck een inloopmiddag over het Natura 2000-plan Meinweg. Er staan 4 bemande tafels opgesteld waar informatie ingewonnen kan worden over dit plan. Zodoende kom ik in het bezit van een samengevatte versie ervan. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden in de lidstaten van de Europese Unie. Doel: bescherming en herstel van de natuur en biodiversiteit, beleving van en educatie over de aanwezige natuurwaarden. Van de 27 landen van de Europese Unie doet Nederland het erg ongunstig, alleen Griekenland doet het nog slechter.

Het Natura2000-plan Meinweg omvat de bescherming van zes natte habitattypen. Te weten: zure vennen, vochtige heide, heideveentjes, pioniervegetaties met snavelbiezen, hoogveenbossen en beekbegeleidende bossen. Verder twee droge habitattypen: droge heide en beuken- en eikenbossen met hultst, vier habitatsoorten te weten; beekprik, drijvende waterweegbree, kamsalamander en gaffellibel alsmede drie broedvogels te weten; nachtzwaluw, boomleeuwerik en roodborsttapuit.

Het Natura2000-gebied Meinweg omvat 1822 ha. Een groot deel van het Wolfsplateau is niet aangewezen, inclusief het voormalig Beatrix-terrein.

In Nederland zijn 161 gebieden aangemeld. Ze worden beschermd via twee Europese wetten; de Vogel- en de Habitatrichtlijn, die op hun beurt zijn verankerd in de Wet Natuurbescherming 2017. De Meinweg is befaamd om zijn breuken en gevormde terrassen en door een gevarieerd bos- en heidegebied, waarin flinke hoogteverschillen te vinden zijn met daarin twee grensvormende beken, die grotendeels nog hun natuurlijke loop hebben. Dit zijn de Boschbeek en Roode Beek.

De stikstofdepositie is te hoog. Het verkeer, de landbouw en industrie stoten stikstof uit die voor vermesting en verzuring zorgt. Dit heeft een verruiging van het gebied tot gevolg door bijvoorbeeld pijpenstrootje, brandnetel en adelaarsvarens.

Een dominante exoot is de Amerikaanse vogelkers. Een struik/boom die doelgericht verwijderd moeten worden. Delen van de Boschbeek vallen regelmatig droog, waardoor de toch al geïsoleerde populatie van de beekprik verder achteruitgaat. Om verdroging te voorkomen wordt onderzocht wat het effect is van het dempen van het huidige gegraven bovenstroomse deel van de Boschbeek. Omvorming van naaldbos in open vegetaties kan verdroging tegengaan net als het dempen van drainerende greppels in de Zandbergslenk en het Gagelveld. Na het nemen van diverse maatregelen ziet de toekomst er mogelijk zó uit; uitbreiding van het oppervlak van de heideveentjes, de verdrogende effecten zijn aangepakt, het leefgebied van de habitatsoorten is verbeterd en er heeft een uitbreiding van de beuken- en eikenbossen plaatsgevonden.

Toen ik het samengevatte Natura 2000-plan had doorge-

lezen, kwamen bij mij de fraaie herinneringen naar boven die wij (Antoinette van Oosten en ondergetekende) hebben beleefd bij het inventariseren van Natura 2000-vogels op verzoek van de Stichting Koekeloere.

Een klein overzicht over 2017 en 2018

Op dinsdag 30 mei 2017 wandelen we op de Lange Luier. In de buurt van de Hoogbaan horen we de boomleeuwerik. We gaan van het pad af, we hebben toestemming i.v.m. onderzoek van Staatsbosbeheer. We struinen door de Struikheide waar wilde zwijnen denken onder de struikheide een rustige en veilige plek gevonden te hebben. Ze worden ze door ons gestoord!! De zeugen rennen niet al te snel weg en in de ketel blijven frischlingen angstig achter. Prachtige ketels krijgen wij te zien. Een kuil, soms bedekt met pijpenstrootje en verborgen onder de twijgen van de struikheide. We wandelen langs wintereiken, we horen de fluit en gaan dan links. Via een draaihekje met een dwarsbalk komen we bij een gekapte vlakte. We zien en horen heel even de raaf, een roepende appelvink vliegt over.

We horen hier ook de prachtige zang van de boomleeuwerik die in het topje gaat zitten van een dode boom. Aan een takje van de struikheide hangt het kleine, open en perkamentachtige nestje van de Franse veldwesp. De Franse veldwesp is zelf ook aanwezig en houdt ons scherp in de gaten. Deze wespen steken. Het betreft een waar kunstwerkje. We hebben drie boomleeuweriken gehoord/gezien, zes territoria vastgesteld van de roodborsttapuit en één zingende geelgors gehoord.

Op 24 maart 2018 trap ik bijna op een bruine kikker die een gratis lift krijgt naar het Elfenmeertje. We horen wuob-wuob-wuob-wuob-geluid, het geluid van een onder water vollopende lege fles. Het is het geluid van heikikkers die langs de zonnige kant zitten.. We hebben 5 territoria van de roodborsttapuit vastgesteld en bij de voormalige, grote parkeerplaats één zingende boomleeuwerik.

Op 22 april 2018 op de kleine parkeerplaats boven op de Meinweg is het 16°C en onbewolkt. We zien twee kleine

bonte spechten en horen de boomleeuwerik. In een zomereik hebben de mannetjes van de grote bonte en de kleine bonte specht een beetje heibel met elkaar. Wij gaan naar rechts een graspad in en via de struikheide komen we weer bij het doorgaande pad.

Door wat gekriebel op mijn linker hand ontdek ik een kleine teek, de 65ste.. Deze zal nooit de ziekte van Lyme verspreiden. We horen een koor van groene kikkers in de poel van de Slenk. We horen de sprinkhaanzanger en voor mij de eerste grasmus. We struinen door gagelstruweel, vlak langs de afrastering sprint een bruinkleurig wild varken weg. We zien de kraamkamer, prachtig gestoffeerd met dor pijpenstrootje. In de ketel bevinden zich zeker 2 frischlingen.

Maandag 7 mei 2018.

Alle Natura 2000-vogels, maar ook in onze ogen bijzondere waarnemingen, worden op de kaart ingetekend, inclusief de broedcodes van 0-16. Enkele voorbeelden: code 3; waarneming tussen de datumgrenzen van een paar ingeschikt broedbiotoop, code 7; angstkreten dat wijst op aanwezigheid van een nest of jongen, code 9; transport nestmateriaal, code 14; transport van ontlasting of voedsel.

We komen bij het Rondven dat geheel voorzien is van een scherm met aan beide zijden ingegraven emmers. Eén galloway-koe staat in de poel te grazen, doch even later krijgt zij gezelschap. Het tweetal stapt gemakkelijk over het scherm heen. In de droge emmer E1 zie ik een grote bloedzuiger. Bij het grootste rondje zit de achterste zuignap, waarin maag, darm en anus uitmonden, de kleine opening betreft de voorste zuignap met kaken. Dit beest is ten dode opgeschreven, hij/zij wordt weer aan het water toevertrouwd en schiet als een paling sierlijk naar beneden. Ik denk hier van doen te hebben met de medicinale bloedzuiger.

Vergeet niet om u aan te melden voor het prachtige feest t.g.v. het 50 jarig jubileum van onze IVN-afdeling op 26 mei.

Een wandeling o.l.v. onze eigen gidsen, een lunch en activiteiten voor kinderen. Tijd om verhalen op te halen en plannen te smeden.

Kijk op pagina 3 voor meer informatie!

Op woensdag 23 mei 2018 vind ik op een goed belopen wissel een rechter geweistangetje van een reebok; het betreft een zesender. Achter de langwerpige Slenkpoel zit het kleine, kunstig gemaakte nest van de bergveldwesp. De antennen van het beestje zijn zwart. In de zeskantige raten van het nest zitten al larven. Langs de rand van de poel vind ik moeraswolfsklauw en ronde zonnedaauw. Via een opstapje komen we vrij gemakkelijk over het prikkeldraad. Ik hoor een aparte zang en denk eigenlijk onmiddellijk aan de blauwborst, maar in eerste instantie niets te zien. Doch in een dode struik zit meneer, met de borst naar ons toe. In het blauw is duidelijk een dotje wit te zien. We horen het kruu-kruu-kruu van de zwarte specht, dat even later gevolgd wordt door het klagende kli-èèèhh.

We wandelen het eerste graspad rechts in. We hebben zicht op de Slenk met zijn poelen, gagel, dopheide, witte snavelbies, kleine zonnedaauw en bloeiende beenbreek. Deze laatste behoort tot de leliëfamilie en is zeldzaam. In de buurt van de Vossenkop krijgen we een "gehurkte" regeit te zien met twee reekalfjes. De kalfjes hebben op hun bruinzwarte vacht rijen witte vlekken. Ze "hurkt" omdat ze, denk ik, aan het urineren is. Ze ziet er wat mager uit, wat niet gek is na het afkalveren.

Op maandag 25 juni 2018 gaan we, voorbij het Elfenmeertje, door het draaihekje en verder parallel aan de Boschbeek. We krijgen nog wel een zingende veld- en boomleeuwerik te zien.

De foto's bij dit artikel zijn van Frans Hendriks

Boekhandel en Antiquariaat

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond

Nieuwe en antiquarische boeken over natuur en heemkunde, 2e hands literatuur en boeken over geschiedenis, kunst en nog veel meer !

Dinsdag tot en met zaterdag open van 11.00 - 17.00

telefoon: 0475 - 33 46 65 | e-mail: boomboekhandel@freeler.nl

Activiteitenkalenders april - juli 2019

Jaarprogramma algemeen

Zaterdag 6 april

Opschoonactie Maas Buggenum

Aanvang: 9:00 uur. Duur: 3 uur

Verzamelpunt: Picknick/parkeer plaats hoek Dorpsstraat
Groeneweg, Buggenum

Contactpersoon: Peter Kessing

Zondag 7 april

Jeugdtocht Lente

Aanvang: 10:00 uur

Startpunt: Rijstal Venhof, Venhofweg 2, Herkenbosch

Gidsen: Eef Schoffelen en Rikie Verhagen

Zondag 14 april

Dagexcursie Hoogstammers

Aanvang: 10:30 uur. Einde: 15:30 uur (inclusief picknick)

Startpunt: gemeenschapshuis in Epen, Wilhelminastraat,
hierbij ligt ook de parkeerplaats

Kosten: ca 15 euro (voor de picknick) Niet leden: 17,50
euro

Vooraf aanmelden verplicht via peter.kessing@ivnroermond.nl

Carpoolen: 9:30 uur vanaf Kasteeltje Hattem, Maastrichterweg 31, Roermond

Maandag 22 april

Paaswandeling Linnerweerd

Aanvang: 14:00 uur. Duur: circa 2,5 uur

Startpunt: parkeerplaats zwembad-speeltuin Weerderhof,
Oeveren 19, Linne

Gidsen: : Bert Beckers en Paul Caquelein

Vooraf aanmelden aanbevolen: peter.kessing@ivnroermond.nl

Zaterdag 27 april

Dag van de Poel

Contactpersoon: Ron van Pol MacroFauna@gmail.com

Zie website www.ivnroermond.nl

Zondag 12 mei

Vogelexcursie De Hamert

Aanvang: 8:00 uur. Duur: ongeveer 4 uur

Startpunt: parkeerplaats Landgoed de Hamert P1, Twistedenerweg, Wellerloo (tegenover Jachthut den Hamert)

Gids: Meinse van der Velde

Zondag 19 mei

Natuurlijk Roermond

IVN Roermond e.o. neemt deel met 3 activiteiten.

Eetbare kruidenwandeling kasteeltje Hattem

Aanvang: 14:00 uur. Duur: 2 uur

Startpunt: kasteeltje Hattem,
Maastrichterweg 31, Roermond

Gids: Marijke Stokking

Vooraf aanmelden verplicht via
peter.kessing@ivnroermond.nl

Wandeling: Spikkerdal

Aanvang: 10:00 uur. Duur: 2 uur

Startpunt: vijvers Maasnielderbeek
(tussen Oranjelaan en Achilleslaan)

Gids: Wilbert Dekker

Voorjaarswandeling voor blinden en slechthzienden: Lusenkamp

Aanvang: 14:00 uur

Startpunt: Fletcher Hotel, Maalbroek 102, Roermond

Gids: Sjoerd van der Schuit

Vooraf aanmelden verplicht via
speurneuzen@ivnroermond.nl

Zaterdag 25 mei

Excursie Beegderheide

Aanvang: 11:00 uur. Duur: 3 uur

Startpunt: parkeerplaats Defensieweg naast N270

Gids: Math de Ponti

De excursie wordt aangeboden door NHGL

Aan deze excursie zijn geen kosten verbonden.

Zondag 26 mei

Jubileum wandeling en lunch 50 jaar IVN Roermond e.o.

Alleen voor IVN leden en genodigden

Zie website: www.ivnroermond.nl

Zondag 2 juni

Jeugdtocht Zomer, Molenplas Stevensweert

Aanvang: 10:00 uur

Startpunt: De Hompesche Molen,
Molendijk 6, Stevensweert

Gidsen: Eef Schoffelen en Rikie Verhagen

Zaterdag 15 juni

Slootjesdag Roermond

Aanvang: 11:00 uur. Einde: 15:00 uur

Startpunt: ECI, ECI 13, Roermond

Leiding: Ron van Pol

Zondag 16 juni

Slootjesdag Heythuysen

Aanvang: 11:00 uur. Einde: 15:00 uur

Startpunt: Busjopsven, bij cafe De Busjop,

Busschopsweg 9, Heythuysen

Leiding: Ron van Pol

In samenwerking met GHL

Vrijdag 21 juni

Midzomeravond wandeling

Deze activiteit is een samenwerking met GHL

Zie website: www.ivnroermond.nl

Zondag 23 juni

Excursie Eys, De Piepert

Aanvang: 10:00 uur. Duur: 3 uur

Startpunt: parkeerplaats Eyserhof, Wittemerweg 7, Eys

Gidsen: : Marly Beursgens en Harrie Hermens

Carpoolen: 9:00 uur vanaf Kasteeltje Hattem,

Maastrichterweg 31, Roermond

Zondag 30 juni

Kano en wandeltocht Maas en Koningssteen

Aanvang: 13:30 uur. Einde: 17:30 uur

Startpunt: Koningssteen, Waterstraat 9, Thorn

Gidsen: voor de kano: Harry Cuypers;

voor het wandelen: Leo Koster en Antoinette van Oosten.

Kosten: 20 euro voor leden en 22,50 voor niet leden

Minimum aantal 18 en maximum 20 deelnemers

Vooraf aanmelden verplicht via

peter.kessing@ivnroermond.nl

Zondag 21 juli

Dagexcursie Meinweg (15km)

Aanvang: 10:00 uur

Startpunt: Vlodrop Station, (Sankt Ludwig)

Gidsen: Antoinette van Oosten en Leo Koster.

Zondag 28 juli

Struinen door het natuurgebied 'Het Haeselaarsbroek' te Pey-Echt

Aanvang: 14:00 uur

Startpunt: wordt bekend gemaakt via

www.ivnroermond.nl

Gidsen: Rikie Verhagen en Eef Schoffelen.

Vogelwerkgroep

Zondag 7 april

De Groote Peel

7.30 uur Parkeerplaats Moostdijk 15,

6035 RB Ospel

Zondag 5 mei

Leudal De Busjop.

7.30 uur Parkeerplaats Busschopsweg 9,

6093 AA Heythuysen

Zondag 2 juni

Molenplas Stevensweert

7.00 uur P-plaats Hompesche Molen,

Ohé en Laak (Molendijk n)

De Speurneuzen

Zaterdagen 13 april, 11 mei en 8 juni

van 13.30 uur tot 16.00 uur

Plaats: café-restaurant De Busjop, Busschopsweg 9,

6093 AA Heythuysen

Vooraf aanmelden voor niet-leden verplicht

speurneuzen@ivnroermond.nl

Plantenwerkgroep

Zaterdag 20 april

Leudal

9.15 uur, p-plaats St. Servaas

St. Servaasweg 46, 6083 AS Nunhem

Vrijdag 17 mei

Breidberg

19.15 uur, p-plaats Aldi,

Ada Byronweg 19, 6045 GM, Roermond

Vrijdag 21 juni

Waerbrookskoel, Ell

19.15 uur, kerk plein

Anthoniussstraat 2, 6011 SE Ell

Vrijdag 19 juli

Romeinenweerd, Baarlo

19.15 uur, hoek Brangk/De Berckt

Bij info-bord: Beleef ons Maasdal

Uitkijktoren

De Heikrekel

Geschiedenis van een markante boerderij en streek

Door Frank Heinen

Voor de trouwe lezers van ons Schrijvertje is Huug Stam een bekende naam. Hij verrijkt het blad steevast met interessante en vaak gedachtenprikkende columns. Naast die hooglijk gewaardeerde bijdragen, heeft Huug zich de afgelopen tijd ook intensief gestort op het schrijven van een omvangrijk boekwerk. De strijd gestreden: wonen en werken op boerderij de 'Heikrekel' 1923-2003 schetst de geschiedenis van de ouderlijke boerderij in het Brabantse Geldrop. Hoe is het idee ontstaan om het boek te schrijven? En hoe moeilijk was het om de geschiedenis van het markante en (voor Brabant) atypische gebouw te reconstrueren? We vroegen het Huug.

Aanleiding

De aanleiding voor het schrijven van het boek over boerderij de Heikrekel was volgens Huug de vondst van twee documenten. "De eerste is een 'aantekenboekje', waarin met vulpen en soms potlood de ontvangsten en uitgaven zijn vermeld. Een kaft van hard karton beschermt de veertig beschreven pagina's, die de situatie weergeven over de periode van 1 oktober 1945 tot 1 februari 1960. Het tweede document is het 'tabellarisch register', dat gegevens bevat over de periode van januari 1953 tot en met maart 1956. Bij elkaar vormen de twee documenten het kasboek." Het boek is voor een groot deel gebaseerd op deze en andere authentieke tijdsdocumenten, maar ook deels op gesprekken met Huugs vader Gijs (die het boerenbedrijf in 1952 overnam) en een brede waaier aan persoonlijke aantekeningen en waarnemingen. "Als je bezig bent met onderzoek doen en schrijven, schieten je bovendien weer allerlei dingen te binnen."

Veelzijdige thematiek

Wat gelijk opvalt bij het doorlezen van het manuscript, is dat De strijd gestreden op thematisch vlak behoorlijk breed is opgezet en persoonlijke petite histoire laat versmelten met meer algemene ontwikkelingen in tijd en ruimte. Zo worden de persoonlijke geschiedenissen van de 'Heikrekel' (van de bouw tot en met de sloop in 2003) en de familie Stam ingebed in bredere maatschappelijke, landschappelijke en landbouwtechnische ontwikkelingen zoals de turfwinning, schaalvergroting en mechanisatie van het agrarische bedrijf, veranderend grondgebruik, grotere veestapels en de geleidelijke verhoging van de gemiddelde melkproductie. De strijd gestreden volgt als rode draad de veranderingen in de bedrijfsgebouwen, de veestapel, het werktuigenpark en de in gebruik zijnde percelen. Er wordt in het boek ook veel aandacht gereserveerd voor bijzondere, veelal tijdsgebonden fenomenen.

Een goed voorbeeld van dit laatste is het werk van de zogenoemde Maatschappij van Welstand. Die protestantse organisatie kocht boerderijen in Zuid-Nederland en zocht daarvoor geschikte pachters uit andere delen van het land. Het doel was tweërlei: het ondersteunen van deze pachters en het vormen en in stand houden van protestantse

gemeentes. Het 'missiewerk' van de Maatschappij van Welstand was ook verantwoordelijk voor de verhuizing van het gezin Stam naar Zuidoost-Brabant en stond aan de wieg van de Heikrekel. Door de protestantse wortels, zagen boerderijen als de Heikrekel er volgens Huug dan ook heel anders uit dan de katholieke boerderijen in het Brabantse land. "De architectuur van de nieuwe boerderij week sterk af van het traditionele Brabantse type. Opvallend was de erg hoge kap en de bijzonderheid dat men met paard en wagen door de gehele lengte van de boerderij kon trekken via de twee grote deuren in de voor- en achtergevel. Het woondeel stond in directe verbinding met het bedrijfsgedeelte. Vanuit de keuken stapte men direct de stal binnen. Op de bovenverdieping waren drie slaapkamers aanwezig. Een extra ruimte, die je bereikte na het afleggen van vier traptreden, vormde de opkamer die zich boven de kelder bevond."

Tegen het vergeten

De strijd gestreden is volgens Huug ook deels een pleidooi tegen het vergeten. "Er zijn natuurlijk musea, waar je nog voorwerpen van vroeger hebt. Maar mijn vader kon nog echt tot in detail vertellen hoe wij leefden en hoe het boerenbedrijf er vroeger uitzag. Er zijn veel gebruiken, tradities en werkwijzen die tegenwoordig niemand meer kent, met uitzondering misschien van de alleroudste generaties. Een belangrijk doel van dit boek is dan ook om vast te leggen wat gedurende een lange periode heel vanzelfsprekend is geweest, maar nu wegebt. Tradities, landbouwmethoden en vormen van grondgebruik dus die uit het collectieve geheugen dreigen te verdwijnen."

Een plekje voor de natuur

Hoewel natuur op het eerste gezicht een beetje buiten het blikveld van het boek lijkt te vallen, heeft Huug toch de nodige plaats ingeruimd voor zijn grote passie. "Het lijkt misschien niet direct in het verhaal te passen, maar omdat ik nu eenmaal een natuurfreak ben heb ik er toch nog een stuk aangebreid over natuur. Vooral om te tonen dat het anders kan en moet. De tegenwoordige omgeving van de voormalige Heikrekel is een duidelijk voorbeeld

van hoe het niet moet. Van agrarisch gebruik via sporthal naar bedrijventerrein, en dat allemaal in zeer korte tijd op hetzelfde perceel. Ik denk soms met weemoed terug aan de bloeiende klokjesgentianen die er ooit in behoorlijke aantallen stonden.”

Bij het uitblijven van goed planologisch beleid zal de huidige trend van natuurverarming en landschapsverrommeling zich volgens Huug onverminderd doorzetten. “– Percelen met gras- en akkerbouw zijn bijna verdwenen en de boerderijen zijn allemaal afgebroken. De directe omgeving bestaat momenteel voornamelijk uit grootschalige recreatieterreinen zoals het Wolfsvan en golfterrein De Gulbergen. Daarnaast zijn talloze hectaren bezet met bedrijventerrein en enkele percelen met tuinbouw, terwijl er ook nog wat restanten natuur zijn overgebleven. Uiteraard

komen op recreatieterreinen ook natuurwaardes voor, maar anderzijds verstoort recreatie in sterke mate de resterende natuur. De oplossing? Beleid dat zoveel mogelijk natuur spaart en herstelt en een consumptiepatroon dat niet alleen rekening houdt met de mensen, natuur en milieu in de eigen regio, maar ook met de situatie elders in de wereld.”

De strijd gestreden kunt u vinden op het internet onder: https://issuu.com/heikrekel/docs/manuscript__de_strijd_gestreden. Of gewoon bij Google intoetsen: Huug, de heikrekel. Hoewel Huug met zorg de feiten opgezocht en weergegeven heeft, zijn er volgens hem ongetwijfeld de nodige kanttekeningen te plaatsen. Voor op- en aanmerkingen houdt hij zich harte aanbevolen.

Huug Stam, h.stam82@home.nl

Groot aanbod slechte bijenhôtels

Wij vonden als redactie het hieronder geplaatste artikel over de bijenhôtels gepast om mee te nemen in onze lente-editie. Aan de schrijvers ervan is toestemming gevraagd en hebben we gekregen. Zie voor het hele artikel plus de foto's: <https://www.naturetoday.com/nl/nl/nature-reports/message/?msg=24150>

Tekst: Pieter van Breugel & John Smit, EIS Kenniscentrum Insecten

5-MRT-2018 – Het bevorderen van bijen staat erg in de belangstelling. In het stedelijk gebied worden vaak bijenhôtels geplaatst. Helaas werken nogal wat bijenhôtels uit de handel niet of nauwelijks. Hoe moet het wel?

De lente staat voor de deur. Veel mensen bezoeken tuincentra om nieuwe planten te kopen voor hun tuin. Hier worden ook vaak allerlei bijenhôtels aangeboden. Deze bestaan meestal uit stukken hout met geboorde gangen erin en holle stengels; hier kan een deel van de bijensoorten uit de tuin het nest in aanleggen. Met alle aandacht voor de achteruitgang van vliegende insecten en de soms lage prijzen van de hotelletjes, is de beslissing snel gemaakt. Eenmaal hangend in de tuin, volgt vaak een teleurstelling, want er zijn er bij die nauwelijks bijen aantrekken. Dikwijls zijn de diameters van de bamboestokjes te groot, zijn ze aan beide kanten open, zijn gangen geboord in plankjes in plaats van een houtblok of worden dennenappels, houtblokjes en spleetkastjes aangeboden waar geen bijen en nauwelijks andere insecten gebruik van maken.

Vereisten

Wie van plan is nestelgelegenheid aan te schaffen voor bijen, kan onderstaand lijstje van vereisten gebruiken om in te schatten of een bijenhotel effectief zal zijn.

Goed werkend bijenhotel van hard hout en met verschillende typen gangen in hout en bamboe en een waterdicht afdakje (Bron: Pieter van Breugel). De diameter van de boorgangen en stengels varieert tussen de twee en negen millimeter. Hierdoor kunnen verschillende soorten bijen hun nesten maken. Kleinere of grotere gaten trekken nauwelijks bijen.

De diepte van de boorgang is liefst lang, zodat er meerde-

re nestcellen achter elkaar aangelegd kunnen worden.

De gaten of stengels moeten aan één kant dicht zijn, anders zullen de bijen er niet in nestelen.

De gangen moeten glad zijn van binnen. Het gebruikte hout kan daarom het beste hard zijn. Bovendien is dergelijk hout veel minder gevoelig voor intrekking vocht.

De gaten zitten bij voorkeur dwars op de ‘draad’ (=vezelrichting) zo ontstaan er minder snel scheuren in het hout die de gangen onbruikbaar maken. Maar in voldoende uitgewerkt, hard en gedroogd hout kan dat ook ‘kops’ (=in de vezelrichting) zijn.

Zorg dat er een waterdicht (metalen, plastic, rubber) afdakje tegen instromend regenwater is. Bijen nestelen droog en zo gaat ook het hout langer mee.

Omgeving

Niet alleen de geboden nestelgelegenheid zelf bepaalt hoeveel bijen er de tuin in te lokken zijn, maar ook de directe omgeving is belangrijk voor bijen.

1. Plaats het bijenhotel op een zonnige plek. Bijenhôtels op het noorden of onder de bomen worden niet door bijen gebruikt.

2. Vervang een bijenhotel waar weinig activiteit (meer) te zien is. Na een jaar of twee, drie worden veel bijenhôtels minder geschikt vanwege scheuren, schimmelvorming en dergelijke. Zet het oude een jaar op een schaduwplek in de tuin, zodat eventuele laatste bewoners het kunnen verlaten.

3. Zorg voor een voedselrijke omgeving met veel inheemse bloemen die bloeien van het vroege voorjaar tot de nazomer.

4. De meeste bijen sluiten hun nest af met aarde die goed aan elkaar kleef, met name leem voldoet goed. Wie een heuveltje leem kan aanbieden, zal de bijen nog beter helpen.

Meer lezen

Bijenhôtels zijn op allerlei manieren uit te breiden en in te richten. Het leukste is nog om ze zelf te maken. Op de website Bestuivers.nl en in het boek ‘ Gasten van bijenhôtels ’ (pdf; 9,3 MB) worden vele tips gegeven over het creëren van succesvolle nestelhulp voor bijen, én andere insecten.

Groene Camera Trofee 2018

Door Joost Geraets

In 2018 is de Groene Camera Trofee weer uitgereikt tijdens de Algemene Ledenvergadering in januari. De foto van het sfeervolle landschap is van Peter Keijzer. Hij is de winnaar van de Groene Camera Trofee 2018. Proficiat!

Tweede werd de Schotse Hooglander die voor een foto-graaf staat, een foto van John Roemen. Op de derde plaats eindigde de foto van Joost Geraets van het schaap dat om

het hoekje kijkt.

Op onze website vind je een collage van alle genomineerde foto's.

Dit jaar (2019) kun je weer als vanouds foto's insturen.

Die kun je richten aan de fotomaster@ivnroermond.nl –

Nieuw is de regel max. 5 foto's per activiteit per persoon.

Doe je weer mee? Zie ook onze website.

Natuurgidsenopleiding 2020-2021, regio Midden-Limburg

Door Sjoerd van der Schuit

IVN, hét Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid

De IVN-afdelingen in de regio Midden-Limburg starten op 18 december 2019 met een IVN-Natuurgidsenopleiding (NGO). Mede hiervoor hebben de IVN-afdelingen Weert e.o., Meijel, Helden, Baarlo-Maasbree, Steilrand en Roermond e.o. zich verenigd in de IVN Regio Midden-Limburg. De opleiding wordt gegeven volgens de landelijke IVN-richtlijnen. Natuurlijk zijn er regionale accenten en zullen we met name de natuurgebieden in Midden-Limburg bezoeken. Maar we gaan ook wel eens over de grens. Wij bereiden je voor op een prachtige rol als ambassadeur van onze mooie maar kwetsbare Nederlandse natuur.

Voor wie is de opleiding bedoeld?

De IVN-Natuurgidsenopleiding is bedoeld voor mensen die zich actief in willen zetten binnen het IVN. Als natuurgids bij een IVN-wandeling, maar bijvoorbeeld ook bij de ontwikkeling van fietsroutes of de begeleiding van natuuractiviteiten voor kinderen, ouderen of mensen met een beperking. We besteden veel aandacht aan hart (genieten van de natuur), hoofd (meer te weten komen over de natuur en de relaties) en handen (praktisch bezig zijn). Aan de orde komen: kennis en inzicht van de natuur in al haar facetten, ecologie en duurzaamheid, landschap en geologie, gidsvaardigheden en voorbereiding op de IVN-praktijk.

Hoeveel tijd kost het?

De opleiding omvat totaal circa 30 theoriebijeenkomsten en 20 praktijklessen. De theorie op de woensdagavond en de praktijk veelal op de zaterdagochtend. Daarnaast zul je ook zelf aan de slag gaan in een eigen onderzoeksgebied en loop je stage bij een van de afdelingen. Het is dus best een tijdsinvestering – houd rekening met circa 6 uur per week – maar wel een investering waar je een leven lang plezier van hebt. De opleiding sluit in juni 2021 af met de diploma-uitreiking.

Wil je meer informatie?

Wij hebben ook een drietal informatiebijeenkomsten gepland waar je meer informatie krijgt.

17 april in het NMC in Weert, 15 mei in 't Leuke in Beegden en 11 september in het IVN-gebouw in Helden. Alle bijeenkomsten beginnen om 19:30.

Meer informatie of aanmelden voor de bijeenkomsten op NGO2020.2021@gmail.com

Wat kost het?

De kosten voor de opleiding bedragen 350 euro. Hiervoor krijg je de beste docenten op hun vakgebied en een mentor die je persoonlijk begeleidt gedurende de gehele opleiding.

Waar kan ik me al aanmelden?

Ben je enthousiast en wil je meedoen? Mail dan naar NGO2020.2021@gmail.com of bel 0475302733.

Als we 30 cursisten hebben is de opleiding vol!

Waterschapsdagen Limburg

WANNEER EN WAAR?

Één van beide avonden:
13 mei in de WATERSCHAPSLLOODS Horst
of 22 mei in de WATERSCHAPSLLOODS Sittard

19.15 uur Inloop
 19.30 uur Presentatie over Waterschap Limburg
 20.30 uur Korte pauze
 20.45 uur Rondleiding door de waterschapslloods
 21.30 uur Afsluiting en naar huis

Zaterdagochtend 25 mei 2019
Maasnielderbeek bij Roermond

9.45 uur Verzamelen
 10.00 uur Excursie rondom de 3 speerpunten van het Waterschap Limburg
 - Schoon + voldoende water
 - Droge voeten
 - Veilige dijken

12.00 uur Einde
 Denk je voor de zaterdag aan wandelkleding en goede wandelschoenen?

Bijbscholing Water in Limburg

13 of 22 mei + 25 mei 2019

Het werk van Waterschap Limburg

Als ervaren natuurgids kun je een interessant verhaal vertellen over planten en dieren die leven in of nabij een beek, rivier of andere waterloop. Je laat je deelnemers ervaren hoe belangrijk en onmisbaar schoon water is. Maar kun je ook vertellen wie het water beheerd en hoe dat gebeurt? Zo niet dan is dit je kans om dát aan je verhaal toe te voegen!

VOOR WIE? Alle Limburgse natuur- en/of landschapsgidsen, excursieleiders, nationale parken gidsen, school- en/of jeugd-gidsen, watergidsen, rivierafvalonderzoekers en andere 'educatieve overdragers'

OPGAVE: Uiterlijk 5 mei 2019. Vol is vol!

<https://www.ivn.nl/afdeling/district-limburg/activiteiten/waterschapsdagen-limburg>

APK Keuringsstation
 Moderne diagnose apparatuur
 Grote- en kleine beurtlen
 Onderhoudsbeurtlen alle merken
 auto's en lichte bedrijfswagens

Schadereparatie en expertises
 Ruit reparatie en vervanging
 Bandenservice, alle merken
 Opslag banden
 Airco-specialist reinigen en diagnose

Edisonweg 5a - 6101 XJ Echt - Tel: 0475 48 13 65
www.autoservicejanwelters.nl
www.facebook.com/autoservicejanwelters

DÉ AUTO VOOR BUITEN

VOLVO Rutten

BOXMEER ROERMOND VENLO WEERT

AUTOBEDRIJFRUTTEN.NL

Opschoonactie Maas, Hansummerweerd

Door Paul Caquelein

Het is nog best koud wanneer een legertje van 10 IVN-ers deze ochtend ten strijde trekt tegen plastic rommel die hier aan de Maas is aangespoeld. Zo te zien is 'Moeder Maas' hard aan een schoonmaakbeurt toe. In de buitenbocht van deze rivier bij Asselt zie je een zoom van plastic voorwerpen die een lint vormt waar de rivier haar hoogste stand bereikte. Gewapend met handschoenen, grippers en grote blauwe zakken proberen wij zoveel mogelijk 'troep' te verzamelen. Tja, wat kom je allemaal tegen? De oogst van drie uur speuren en verzamelen is schrikbarend: 10 grote blauwe zakken vol met 'gewoon' plastic, voornamelijk bestaande uit flesjes en verpakkingsmateriaal. Daarnaast telden we: 1 autowiel (band+velg), 4 autobanden, 5 jerrycans waaronder 1 grote met nog zeker 5 liter diesel, talloze grote plastic flessen soms nog gevuld met cola, schoenen, plastic bloempotten en piepschuim. Tot de bijzondere vangsten mogen een speelgoed duikbootje, een geel bad-eendje en een fles met brief gerekend worden. Als vinder van deze opmerkelijke vondst nam ik de flessenpost mee naar huis voor nader onderzoek. Er zat een brief in, geschreven in het Duits, waarin een zekere Elmar de vrouwelijke vinder verzoekt contact met hem op te nemen omdat hij zich zo eenzaam voelt. Mocht iemand interesse hebben, ik heb zijn telefoonnummer dat er bij stond...

Al met al schrik je er van hoeveel rotzooi mensen bewust of onbewust de Maas in kieperen. Zou het niet mooi zijn

Hansummerweerd, foto Paul Caquelein

om ook leraren met hun klassen voortaan mee te laten doen? Naast extra handjes om de rommel op te ruimen een belangrijk leermoment voor de jeugd. Al jong vertrouwd raken met de 'duurzaamheidsgedachte' en dat ze later alternatieven voor plastic gaan gebruiken.

Zo, moeder Maas ligt er hier in Asselt weer netjes bij, maar voor hoe lang? Het blijft een beetje dweilen met de kraan open....

Midzomerwandeling, wie helpt?

Door Paul Caquelein

In het laatste winternummer van het schrijvertje stond een oproep voor vrijwilligers om de midzomeravondwandeling in samenwerking met Groene Hart Leudal (GHL) te organiseren.

Tot op heden zijn er nog weinig reacties. Vandaar deze herhaalde oproep om een vrijwilligersteam te vormen. Wat moet je doen? Heel verschillende taken zoals meedenken bij de invulling, spullen op locaties brengen, kleding regelen, stukje organisatie doen, route uitzetten etc. Dit hoeft allemaal niet veel tijd te kosten en het is leuk om samen vorm te geven aan een unieke wandeling waar anderen - onze club én GHL - op 21 juni een mooie avond aan kunnen beleven.

Als je wilt weten hoe een dergelijke wandeling er uit kan zien, kijk dan eens op youtube onder: midzomeravondwandeling Leudal. Je ziet dan hoe een avondwandeling 'verrijkt' wordt door een mix van verhalen, gedichten, kostuums, zang en muziek toe te voegen. Om dit te kunnen uitvoeren hebben we vrijwilligers hard nodig. Meld je aan of stel je vragen aan Paul Caquelein: p.caquelein@gmail.com of mobiel 0646211601.

Inzending Groene Camera Trofee 2018

Slootjesdag 2018

Hieronder het verslag van de Nationale Slootjesdag 2018. De redactie vindt de inhoud belangrijk genoeg om nog te plaatsen i.v.m. de getoonde samenwerking en het succes ervan.

De slootjesdagen 2019 zullen op 15 en 16 juni vanaf 11.00 tot 15.00 u plaatsvinden. Respectievelijk vanuit de parkeerplaats v.d. hockeyvereniging Concordia, Burg. Geuljanslaan 1c, Roermond en vanuit café De Busjop, Busschopsweg 9, Heythuysen. Deze laatste in samenwerking met Groene Hart Leudal.

Door Ron van Pol

De nationale Slootjesdag van IVN Roermond eo werd het afgelopen jaar voor de vijfde maal verzorgd. Samen met Groen Hart Leudal en de Macro Fauna Werkgroep Mid-den-Limburg werd het jaarlijkse, inmiddels bekende regionale fenomeen aan de Busjopsven te Heythuysen, wederom een waar succes. Deze dag werd door ruim 70 volwassenen en kinderen bezocht en kwamen van Eindhoven tot Echt speciaal naar het Busjopsven toe.

De leden van IVN en de Macro Fauna Werkgroep begonnen al op vrijdag ervoor met het bezoeken van de standplek. Met een sijs werd op echte ambachtelijke wijze het veel te hoge gras en andere stekende obstakels vakkundig in horizontale richting gepositioneerd. Nu was er tijd om te verdrogen. Dit komt ten goede aan het plezier wat de vrijwilligers de zondag erop zullen hebben.

De bezoekers werden met veel enthousiasme ontvangen en vergezeld om samen onder leiding van een vrijwilliger

hun eigen monster boordevol waterdiertjes te scheppen. Die mochten ze in een witte bak overhevelen en meenemen naar de stand. Daar konden ze aan de hand van zoekkaarten achterhalen (determineren) welke waterdiertjes ze hadden gevangen. De vrijwilligers van de Macro Fauna Werkgroep hielpen de bezoekers wanneer ze er niet uitkwamen en voorzagen hen van informatie of hielpen wanneer de (jonge) bezoeker durfde om samen met hen onder een microscoop verder te speuren naar hoe een waterdiertje er eigenlijk uitziet.

Het was een echte belevenis voor hen om een piepklein waterdiertje ineens zo groot te kunnen zien. De bezoekers gingen voldaan met folders en kennis weer richting huis. Het was een mooie dag. Vol verrassingen voor jong en oud!

Foto's van de schrijver

ivn natuur
educatie
Roermond e.o. **50** jaar

ZAAL *'t LEUKE*** CAFÉ**

Leukenstraat 6, 6099 AR Beegden
www.leukebeegden.nl

Uw adres voor:

- Verenigingen
- Vergaderingen / bijeenkomsten
- Voorlichting / werving / opleiding
- Cursussen
- Recepties
- Koffietafels
- Bruiloften
- Feesten & partijen

Huismus, foto Frans Hendriks

Mijn mussen

Column Huug Stam

Nog niet zo lang geleden trof je in je directe omgeving altijd mussen aan bijvoorbeeld op een terras of op een NS-perron. Ze zijn niet alleen erg in aantal afgenomen, ze staan niets voor niets op de Rode Lijst, ze lijken ook veel schuwer dan voorheen.

Huismussen hebben vaste plaatsen waar ze langs trekken. Mijn mussen zijn onder meer actief in een hoge haag met daar tegenaan een brede hoge takkenril die de grens vormt van mijn tuin. De mussen maken hier veelvuldig gebruik van. De haag vormt een beschutting voor de onrust op de straat die achter de tuin loopt. Deze straat bestaat uit aaneengesloten bebouwing die slechts onderbroken wordt door de tuin.

De mussen maken gebruik van het water in de tuin en van de broodkruiden die ik vaak strooi. Het is steeds weer interessant als de mussen arriveren. De eerste arriveert en

gaat hoog in de struik zitten. Direct erna komen de andere en vallen aan op het voedsel. Maar opeens roef, roef zijn ze weer weg. Ze zijn zeer alert en ik heb nooit slachtoffers gezien van de veelvuldig aanwezige poezen en de sperwer die belangstelling voor ze heeft.

Dat er minder mussen zijn is een gegeven wat verschillende oorzaken kent zoals minder voedselaanbod en nestgelegenheid. Waarschijnlijk is het zo dat de mussen zich aangepast hebben en schuwer zijn geworden. Door natuurlijke selectie hebben juist zij het overleefd. Dit hoewel de huismus gebonden is dan wel zich aangepast heeft aan de aanwezigheid van mensen en bijna overal voorkomt in ons dichtbevolkte land. Een uitzondering vormen kilometerhokken op de Waddeneilanden en ander ongeschikt broedgebied zoals kwelders en stranden. In mijn huidige directe omgeving heb ik nooit nesten gevonden of daar naar gezocht. Wel heb ik gezien dat in mijn tuin een jonge vogel gevoerd werd.

De mussen nemen ook regelmatig groepsgewijs een waterbad. In het verleden zag ik vaak dat ze een stofbad namen maar helaas verkeer ik momenteel in een omgeving waar de bodem meer verhard of begroeid is.

De huismus en zijn ondersoorten hebben een grote verspreiding door nagenoeg geheel Europa en Azië. Hij is wijdverbreid maar anderzijds ook erg honkvast. Vanuit een bepaalde locatie verspreiden ze zich slechts enkele honderden meters tot maximaal 1 kilometer. Zo is de kans groot dat de mussen die ik tijdens een wandeling met mijn huis als vertrekpunt onderweg tegenkom inderdaad 'mijn mussen' zijn.

Volgens de encyclopedie heeft het woord huismus nog een andere betekenis, namelijk iemand die altijd thuis is. Met waarschijnlijk een bijbedoeling heb ik een mok cadeau gekregen met als afbeelding een huismus.

Lid worden?

Wilt u iemand anders lid maken of zelf lid worden van onze IVN-afdeling?

Dat kan! IVN Roermond e.o. is een actieve afdeling met ongeveer 280 leden. Onze opgeleide natuurgidsen organiseren excursies en wandelingen in de prachtige natuurgebieden om ons heen. Daarnaast geven we workshops en cursussen over de natuur in het algemeen en specifiek over planten, insecten, vogels, het landschap, paddenstoelen en nog veel meer. De meeste van deze activiteiten zijn voor leden helemaal gratis! Zoekt u verder verdieping? Neem dan deel aan één of meerdere van onze werkgroepen. Wij hebben bijvoorbeeld een actieve vogel-, heide- en plantenwerkgroep. En voor volwassenen met een verstandelijke beperking hebben wij een speciale groep, de Speurneuzen, die onder begeleiding elke maand een wandeling maakt.

Lidmaatschap kost u twee euro per maand. Naast de vele gratis activiteiten waaraan u deel kunt nemen, ontvangt u Het Schrijvertje, ons afdelingsblad met interessante artikelen over de natuur, viermaal per jaar gratis in huis. Een huisgenoot betaalt slechts 5 euro per jaar en kinderen zijn zelfs gratis lid.

Voor het aanmelden van een nieuw lid kijkt u op www.ivnroermond.nl.

Wij heten u of uw bekende van harte welkom!

Beleef de natuur

INDIEN ONBESTELBAAR: PASTOOR PINCKERSSTRAAT 12D, 6071 NW SWALMEN

Eikenpage, inzending Groene Camera Trofee 2018

Contactpersonen

IVN Roermond e.o. organiseert diverse activiteiten. Wilt u iets weten of actief meedoen, neem dan contact op met één van de volgende personen:

Werkgroep Vogels

Meinse van der Velde, 06-13300436
www.meinse.nl - mj.vd.velde@home.nl

Werkgroep Planten

Willemiek van Deutekom, 06-20903490 (regio oost)
Hermien Hendrikx, 0475-594340 (regio oost/west)

Natuurclub De Speurneuzen

Sjoerd van der Schuit, 0475-302733

Vlinderwerkgroep

René Horsten, 06-22468910
vlinderwerkgroep@ivnroermond.nl

Heidewerkgroep

Hermien Hendrikx, 0475-594340

Jeugdcommissie

Eef Schoffelen, 0475-594326

Fotowerkgroep

fotowerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Amfibieën en Reptielen

René Horsten, Hermien Hendrikx; zie hierboven

meer genieten van het wandelen

Geniet meer van het struinen,
wandelen en excursies in de natuur
met de juiste wandelschoenen
en wandelkleding

We hebben een
enorme keuze en
helpen je graag

Altijd
10% korting op
alle schoenen
en kleding

beleef de natuur!

Ton Notermans
wandelsport - outdoor - kamperen

Dr. Philipslaan 25-B - Roermond - T. 0475-420610 - tonnotermans.nl

Macrofaunawerkgroep

Ron Van Pol, 06-25012712
macrofauna@ivnroermond.nl

Excursieloket & gidsen

Frans Hendrikx, 0475-503291
excursies@ivnroermond.nl

Werkgroep Communicatie

Rianne Keijzer - Elst, 0475-343055
communicatie@ivnroermond.nl

Programmacommissie:

Peter Kessing, 06-25378119
programmering@ivnroermond.nl

Vertrouwenspersoon

Rikie Verhagen, 0475-464767
rikie.verhagen@ivnroermond.nl

Redactie Het Schrijvertje

Frans Hendrikx, 0475-503291
hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Webmaster: webmaster@ivnroermond.nl

Fotomaster: fotomaster@ivnroermond.nl